

¿Segur que no has patit mai violència de gènere?

ESCENES

BELÉN GINART

16/07/2018

‘Només una vegada’, de la dramaturga Marta Buchaca, posa davant el mirall la normalització de conductes de maltractament psicològic. L’obra s’estrena a l’Espai Francesca Bonnemaison, dins el Grec, i a l’octubre arribarà al TNC

COMPARTEIX

COMENTA0

Ell és escriptor, ella editora. Són parella. I un dia li aixeca la mà. Ella vol explicar-ho a una amiga per WhatsApp, però es confon i acaba enviant el missatge al grup de la família. Quan se n’assabenta, el sogre denuncia el gendre. I la parella fa teràpia, separatament i també plegada, per entendre com han caigut en el pou on són i per mirar de sortir-ne. Perquè **la violència física ha arribat després que la relació esdevingués malsana a cops de violència psicològica**. Així arrenca *Només una vegada*, l’obra de la dramaturga i directora **Marta Buchaca** que s’estrena aquests dies a l’Espai Francesca Bonnemaison, en el marc del Grec, i a l’octubre arribarà al TNC. **Anna Alarcón**,

Bernat Quintana i Maria Pau Pigem (en el paper de la terapeuta) protagonitzen l'espectacle, amb el qual Buchaca llança una pregunta oberta: “¿Estàs segura que mai has patit violència de gènere, que no n'estàs patint, que no en patiràs?”

Uns dies abans de l'estrena, **la companyia continua aplegant documentació i testimonis de víctimes**. Estan treballant en una ficció però saben que tenen entre mans un tema molt sensible, i els causa terror poder caure en la frivolitat. “El primer que vaig fer va ser documentar-me molt, després vaig escriure l'obra i quan ja estava preparada em vaig tornar a documentar”, diu Buchaca. Quan la va tenir llesta, en un temps rècord (“La vaig vomitar en una o dues setmanes, tot i que després l'he refet molt”) va tenir clar que aquella era l'obra que les actrius Anna Alarcón i Maria Pau Pigem li demanaven feia temps, per poder muntar-la juntes.

La creació de la peça va coincidir amb el seu segon embaràs. Haver d'educar dos fills nois li ha fet plantejar-se moltes coses sobre els rols, i també sobre algunes **conductes normalitzades dins les relacions de parella que en realitat són fruit del masclisme atàvic de la societat**. Això és el que li passa a la víctima de violència d'aquesta obra: no sap veure-la i quan ho fa no troba la manera de parlar-ne, “perquè un ull de vellut es veu, però la violència psicològica no”, diu l'autora.

Durant tot el procés creatiu, Buchaca i la resta de l'equip artístic han comptat amb el suport i l'assessorament d'una psicòloga de l'Ajuntament de Barcelona, **Marta Mariñas**, especialitzada en atenció a les dones víctimes de violència a través del SARA (Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida), i d'una terapeuta. També han estat en contacte amb els equips que treballen al costat dels homes maltractadors per mirar de rehabilitar-los. “Res justifica una agressió. Però com a autora **a mi no m'interessa la dicotomia bona/dolent, i havia de mirar d'entendre l'home**”. La dramaturga vol que aquesta sigui la primera part d'una trilogia sobre el tema. Li agradaria que la segona part fos una peça de teatre documental protagonitzada per víctimes: les voldria de classe mitjana o alta, per trencar tòpics i prejudicis. La violència, ha après, apareix en totes les classes socials i tots els perfils culturals. “Però ja m'han dit que serà difícil trobar el que busco”, reflexiona: és molt difícil visibilitzar-ho, precisament pel desig d'ocultació entre les víctimes de classe social i cultural més alta.

Buchaca, Pigem i Alarcón són productores de *Només una vegada*. “Per a mi és la primera vegada”, diu la dramaturga. Per això està contenta de la bona rebuda de la peça: ja estan començant a rebre ofertes per representar-la per Catalunya. I ja tenen productor per a la versió en castellà, que dirigirà un home (“Encara no et puc dir qui, però em sembla interessant aquesta mirada masculina”). En tot cas, la fa molt feliç poder estrenar ara al mateix lloc on el 2010 va estrenar *Les nenes no haurien de jugar a futbol*, també dins el Grec. Aleshores tothom coneixia aquella sala com La Cuina, però des de fa 15 anys forma part de La Bonne, el Centre de Cultura de Dones, un viver de projectes audiovisuals, *performances* i arts escèniques dirigit per Marta Vergonyós que dona suport tant a artistes autòctones com migrants. “Tenia molt de sentit fer-ho aquí, em fa molt feliç”, conclou Buchaca.

+ DETALLS

'NOMÉS UNA VEGADA'

Espai Francesca Bonnemaison (Grec)

Del 19 al 22 de juliol

- [MARTA BUCHACA](#)
- [TNC](#)
- [TEATRE](#)
- [VIOLÈNCIA DE GÈNERE](#)